

УДК 355.6

О. В. Альбоцій

С. М. Суконько

С. О. Павленко

**РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ
ЕШЕЛОНУВАННЯ КОМПЛЕКСУ БОЙОВОГО ЕКІПРУВАННЯ (ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ
РЕЧОВОГО ТА ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ) ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЗАЛЕЖНО ВІД ХАРАКТЕРУ
СЛУЖБОВИХ (БОЙОВИХ) ЗАВДАНЬ**

У статті розглянуто практичні аспекти використання методики ешелонування комплексу бойового екіпірування військовослужбовця НГУ за елементами речового та продовольчого забезпечення (далі – методика). Наведено переліки предметів речового та продовольчого забезпечення, що відповідно до цієї методики необхідно мати військовослужбовцеві для виконання основних видів службово-бойових завдань.

К л ю ч о в і с л о в а : предмети речового та продовольчого забезпечення, комплекс бойового екіпірування, ешелонування, методика ешелонування, завдання за призначенням.

Постановка проблеми. У структурі комплексу бойового екіпірування (КБЕ) [1] важливу роль відіграють предмети речового та продовольчого забезпечення (РПЗ). Вони виконують життєво необхідні функції, причому як специфічні, властиві саме даним видам матеріальних засобів, так і інтегральні – у складі комплексу в цілому. Якісні показники предметів бойового обмундирування та спорядження впливають на функціональність і надійність, а конструктивні особливості – на можливості щодо раціонального розміщення предметів екіпірування, розподіл механічного навантаження на тіло військовослужбовця та на інші експлуатаційні параметри. Наявність великої кількості предметів у складі норм забезпечення військовослужбовців відіграє важливу роль, забезпечуючи базові потреби воїна при виконанні завдань за призначенням і можливість їх нарощування за необхідності. Предмети речового забезпечення є своєрідним «фундаментом» для раціонального розміщення та перенесення всіх інших складових КБЕ військовослужбовця, а їх правильне ешелонування – основою раціонального витрачання сил, відновлення боєздатності та нарощування можливостей за даними видами засобів.

На розподіл впливають не лише функціональні можливості предметів екіпірування, а й їхні вагові показники, конструктивні особливості, міжпредметні взаємозв'язки. Адже кожний предмет бойового екіпірування має свою масу, габарити, особливості розміщення, кріплення та перенесення, інші особливості, що у сукупності визначають механічне навантаження на військовослужбовця, впливають на його мобільність (рухливість), працездатність тощо. Отже, існує протиріччя між зростаючими можливостями, які забезпечуються множиною предметів КБЕ, та природними межами щодо фізичного навантаження на військовослужбовця, його втоми, зниження чи навіть втрати працездатності (боєздатності). Дане протиріччя має ознаки як загального (комплексного), так і ситуативного характеру. Так, кожний додатковий предмет бойового екіпірування створює додаткове навантаження на військовослужбовця (загальний характер). Неправильний розподіл екіпірування для конкретного завдання створює перенавантаження чи, у випадках відсутності необхідних предметів, знижує функціональні можливості воїна (ситуативний характер). Деякі напрями вирішення протиріччя загального характеру розглядалися у статті [2]. У ситуативному відношенні дане протиріччя може бути вирішене шляхом раціонального розподілу (ешелонування) предметів залежно від виду службово-бойових (бойових) завдань, що виконуються військовими частинами (підрозділами) НГУ.

Практика виконання службово-бойових (бойових) завдань з перебуванням підрозділів поза межами пунктів постійної дислокації показує, що на даний час ешелонування предметів речового забезпечення проводиться без урахування деяких суттєвих чинників і спирається на застарілі підходи, що знижує ефективність використання людського потенціалу та матеріальних засобів, ефективність дій військовослужбовців і підрозділів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням розвитку бойового екіпірування військовослужбовців сил безпеки й оборони України наразі приділяється велика увага. Аналіз наукових публікацій свідчить, що вони спрямовані як на удосконалення базових елементів КБЕ, зокрема елементів системи життєзабезпечення, так і на пошук нових можливостей [3 – 6]. Їх головна мета – підвищення ефективності дій військовослужбовця в умовах ведення сучасної війни. Велика увага приділяється розвитку системних властивостей комплексу в цілому [1, 7].

Досліджуються особливості комплектації бойового екіпірування військовослужбовця НГУ залежно від завдань, які виконують військові частини. Обґрунтовано перелік тактико-технічних характеристик бойового екіпірування, які підлягають регламентації з метою отримання комплексів, що відповідатимуть типовим завданням [7]. Досліджуються питання підвищення ефективності використання бойового екіпірування, зокрема шляхом раціонального розподілу предметів речового забезпечення по ешелонах [2, 8, 9]. Розроблено відповідну методику [10]. Разом з тим застосування такої методики потребує аналізу прикладних аспектів процесів, що мають бути здійснені на практиці, та уточнення інформаційної підтримки цих процесів.

Метою статті є узагальнення результатів дослідження та надання рекомендацій щодо застосування розробленої методики ешелонування КБЕ.

Виклад основного матеріалу. У Національній гвардії України впродовж 2014 – 2024 років проведено велику роботу щодо розвитку бойового екіпірування військовослужбовця НГУ. Вона стосувалася фактично всіх елементів, що входять до складу сучасного КБЕ, зокрема прийнято на озброєння нові зразки стрілецької зброї, розроблено нові зразки бойового одягу, спорядження тощо. Нарощування можливостей КБЕ досягнуто як шляхом підвищення якісних показників предметів бойового екіпірування та покращенням дизайнерських рішень, так і збільшенням їх функціональної різноманітності та загальної кількості, покращенням системних взаємозв'язків між елементами екіпірування. Реалізація бойових можливостей, що забезпечуються окремими елементами КБЕ та їх синергічною дією, потребує раціонального підходу до комплектації бойового екіпірування для різних завдань (заходів) та умов їх виконання (перебування підрозділів). Нераціональний розподіл може спростувати очікуваний ефект чи навіть знизити ефективність дій підрозділів.

З метою підтримки рішень щодо ефективного розподілу предметів бойового обмундирування та екіпірування військовослужбовців, необхідних для виконання завдань за призначенням, було розроблено методику подану в статті [10]. Відповідно до методики безпосередньо розподілу множини елементів РПЗ по ешелонах передую декілька процесів, які здійснюються під час підготовки до виконання службово-бойового (бойового) завдання. Їхній загальний зміст полягає у визначенні необхідної комплектації бойового екіпірування для ефективної роботи військовослужбовців у ході виконання завдання. Сукупність процесів, які включає в себе методика, подано на рис. 1. У цілому їх зміст описаний у попередніх статтях [2, 8, 9, 10]. Отже, зосередимося на основних результатах і практичних аспектах застосування методики.

Перший процес спрямований на формування переліку бойового обмундирування, екіпірування та спеціального одягу військовослужбовців, який забезпечує виконання повного спектра службово-бойових (бойових) завдань військових частин (підрозділів) НГУ, а також наборів продуктів (за необхідності), призначених для автономного харчування військовослужбовців під час виконання завдань. Такий перелік умовно можна назвати повним, $N^{(n)}$.

Загальна номенклатура та перелік предметів речового майна, а також наборів продуктів харчування, які наразі входять до складу КБЕ військовослужбовця НГУ, визначені нормами забезпечення [11].

Норма № 4 забезпечення предметами бойового обмундирування та екіпірування військовослужбовців Національної гвардії України (бойовий єдиний комплект (БЕК)). Позначимо дану норму як $N_{PM}^{(4)} = \{n_i^{БЕК}\}$.

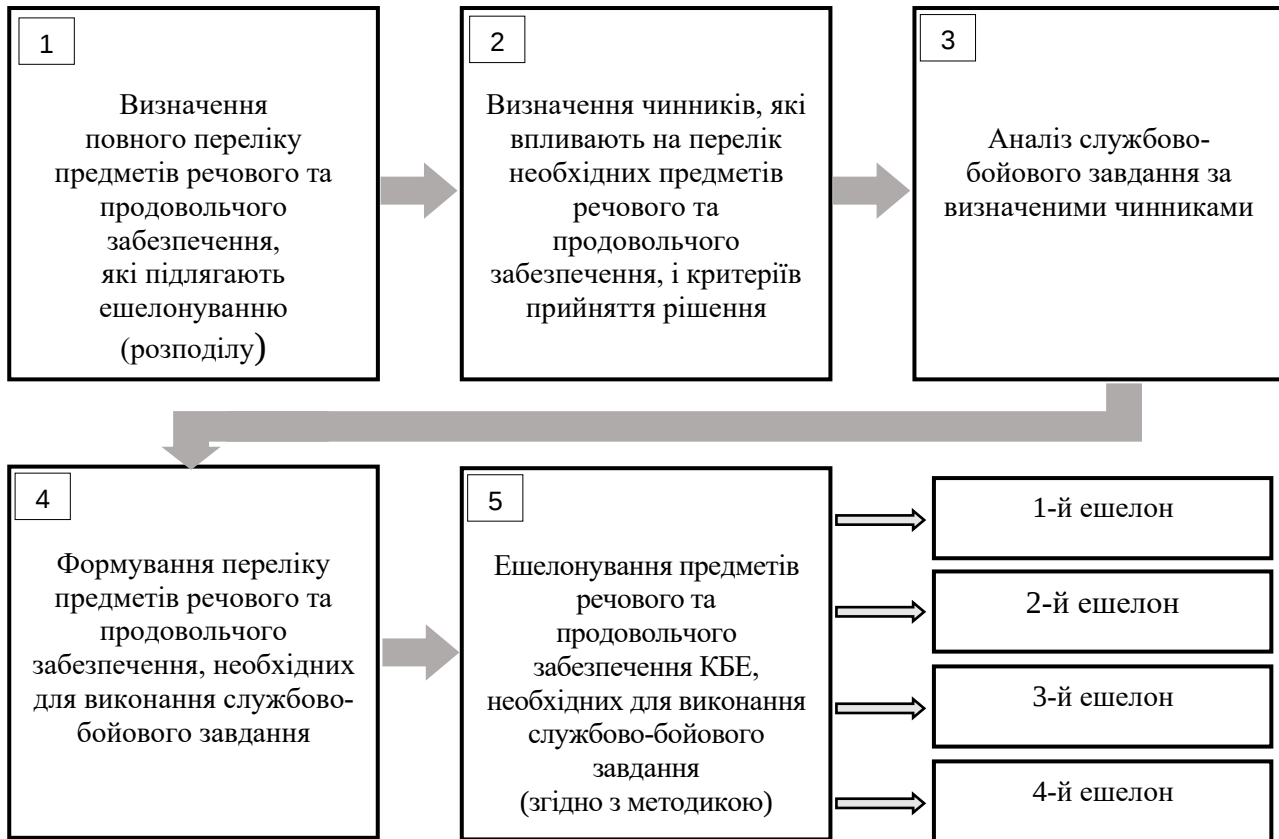

Рисунок 1 – Процеси ешелонування предметів речового майна при виконанні завдань за призначенням (відповідно до методики)

Норма № 5 забезпечення предметами бойового обмундирування та екіпірування військовослужбовців Національної гвардії України (бойовий спеціальний комплект (БСК)) (інвентарне майно) $N_{PM}^{(5)} = \{m_j^{БСК}\}$.

Норма № 10 забезпечення спеціальним одягом військовослужбовців підрозділів спеціального призначення Національної гвардії України (інвентарне майно) $N_{PM}^{(10)} = \{l_k^{CO}\}$.

Окремі предмети можуть входити до складу інших норм забезпечення $N^{(in)}$.

Об'єднання множин предметів речового забезпечення, передбачених названими нормами, дає узагальнений перелік, який умовно називатимемо нормованим. Позначимо його як $N_{PM}^{(норм)}$.

$$N_{PM}^{(норм)} = N_{PM}^{(4)} \cup N_{PM}^{(5)} \cup N_{PM}^{(10)} \cup N^{(in)}.$$

Додаючи до нього набір продуктів для автономного харчування військовослужбовців (норми харчування військовослужбовців № 10 або № 15) [12], отримаємо нормований перелік предметів РПЗ

$$N^{(норм)} = N_{PM}^{норм} \cup N_{ПР}.$$

У випадку формування переліку бойового обмундирування, екіпірування, спеціального одягу військовослужбовців, а також продуктів харчування на рівні підрозділу нормований перелік буде

відповідати повному переліку. Адже військові частини (підрозділи) не мають власного ресурсу для забезпечення військовослужбовців понаднормово. Аналізуючи теоретичні аспекти проблеми забезпечення військ матеріальними засобами, автори виходять з того, що до уваги треба брати не лише передбачені нормами засоби, а й понаднормові, потреба у яких з'явилася наразі. Тому до переліку предметів, визначених діючими нормами забезпечення, слід додати предмети, на які вказують результати опитування, проведеного серед військовослужбовців, що мають бойовий досвід. Множину таких предметів позначимо $N_{PM}^{дпм} = \{q_{\gamma}^{дпм}\}$ [8]. Отже, у загальному випадку повний перелік – це множина предметів РПЗ, визначених нормами, і додаткових предметів, що утворена шляхом об'єднання відповідних множин, а саме:

$$N^{(n)} = N^{(норм)} \cup N_{PM}^{дпм}.$$

Другий процес – визначення чинників, які впливають на перелік необхідних предметів РПЗ, і критеріїв прийняття рішення – детально описаний у працях [9, 10]. Відповідно до статті [9] перелік чинників ($\vec{x}$) містить: завдання, яке необхідно виконувати (x_1); тривалість виконання завдання (x_2); пору року (x_3); час доби (x_4); стаття військовослужбовця (x_5); місце виконання завдання (x_6); прогнозовані погодні умови (x_7). Даний перелік визначено на основі експертних оцінок. Отже, будемо вважати, що він є детермінованим та не потребує уточнень чи доповнень.

Стосовно критеріїв прийняття рішень щодо включення предметів РПЗ до переліку необхідних, виходимо з того, що вплив чинників є бінарним. Якщо за вказаними чинниками предмет РПЗ є потрібним на час виконання завдання за призначенням, то йому присвоюється значення «1». Якщо він непотрібний – присвоюється значення «0». Рішення щодо віднесення того чи іншого предмета до переліку необхідних приймається за наявності хоча б однієї «1» за сукупністю вказаних чинників.

Третій процес – аналіз службово-бойового завдання за визначеними чинниками – спрямований на з'ясування якісних ознак завдання за кожним із названих чинників. Найбільш суттєвий вплив має чинник x_1 – завдання, яке необхідно виконувати. Саме за даним чинником визначаються додаткові елементи РПЗ, необхідні для забезпечення життєдіяльності та якісного виконання завдань. Відповідно до статті [9] йдеться про предмети речового забезпечення, які входять до переліку тих, що необхідні за певних умов. Ці предмети призначені для виконання специфічних функцій, які сприяють успішному веденню бойових дій та виконанню інших видів завдань за призначенням, забезпеченню життєдіяльності при тривалому (автономному) перебуванні підрозділів у складних умовах обстановки [9]. Їх необхідно мати додатково до бойового одягу за сезоном та базового спорядження, а їхній перелік залежить від заходів, які проводяться під час виконання завдання за призначенням та умов перебування підрозділів.

Якісні ознаки службово-бойового завдання за чинниками x_3, x_4, x_5 стають достатньо очевидними після постановки завдання командиром. За чинниками x_2, x_6, x_7 може мати місце певна невизначеність, адже відповідні умови виконання завдань є ситуативними. Наприклад, далеко не завжди можна однозначно передбачити час виконання завдання x_2 , оскільки він залежить від багатьох зовнішніх чинників. Фактичні погодні умови x_7 можуть відрізнятися від їх прогнозу. Водночас можливі неточності (помилки) в якісному оцінюванні завдання за цією групою чинників не будуть мати критичного впливу на ефективність дій та життєдіяльність військовослужбовців.

Виходячи з основних видів завдань військових частин НГУ, для виконання яких військовослужбовцям необхідно мати КБЕ [2], було визначено основні заходи, які виконуються у рамках цих завдань у відриві від пункту постійної дислокації, та під час яких військовослужбовець повинен мати додаткові елементи РПЗ. Вони подані у табл. 1.

З метою формування переліків предметів РПЗ, необхідних для виконання службово-бойового завдання (*четвертий процес*), залучалися експерти. На основі результатів їх опитування розроблено переліки предметів, необхідних для виконання заходів у рамках основних видів службово-бойових (бойових) завдань. Потребу у предметах та їх кількість було визначено за чинником x_1 – завдання,

О. В. Альбоцій, С. М. Суконько, С. О. Павленко. Рекомендації щодо застосування методики ешелонування комплексу бойового екіпірування (за елементами речового та продовольчого забезпечення) військовослужбовця Національної гвардії України залежно від характеру службових (бойових) завдань

яке необхідно виконувати, тобто з урахуванням його характерних особливостей. В узагальненому вигляді переліки подані у табл. 2

Таблиця 1 – Основні заходи, під час яких військовослужбовець повинен мати додаткові елементи РПЗ

№ з/п	Найменування заходів
1	Відсіч збройній агресії проти України та ліквідація збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій
2	Припинення збройних конфліктів та інших провокацій на державному кордоні
3	Спеціальна операція з ліквідації або затримання озброєних злочинців
4	Спеціальна операція зі звільнення заручників
5	Спеціальна операція з виявлення, припинення діяльності та затримання (знешкодження) диверсійно-розвідувальних сил
6	Спеціальна операція з припинення діяльності не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (груп), організованих груп та злочинних організацій на території України
7	Спеціальна операція з розшуку та затримання осіб, взятих під варту, осіб, засуджених до позбавлення волі або арешту, які втекли з-під варти
8	Спеціальна операція з ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру
9	Забезпечення карантинних заходів
10	Антитерористична операція
11	Спеціальна операція з припинення масових заворушень
12	Недопущення масового переходу державного кордону з території суміжних держав

Таблиця 2 – Переліки предметів РПЗ, які необхідно мати додатково військовослужбовцеві для виконання основних заходів службово-бойових завдань

№ з/п	Найменування речового та продовольчого майна	Службово-бойове завдання (нумерація завдань відповідно до табл. 1)											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Костюм польовий (додатковий комплект)	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+
2	Штани вітровологозахисні зимові (штани утеплені польові)	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+
3	Рукавички та / або перчатки за сезоном (додаткова пара)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	Балаклава (маска спеціальна)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5	Шарф-труба за сезоном	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6	Фуфайка (додаткова)	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+
7	Труси чоловічі або труси та топ жіночі (підмінні 2-3 шт. або компл.)	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+
8	Білизна натільна за сезоном (додаткова)	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+
9	Термобілизна (додаткова)	+	+	-	-	-	-	-	-	+	-	+	+
10	Шкарпетки за сезоном (додатково 4-5 пар)	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+
11	Черевики за сезоном (додатково 1 пара)	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Устілки (запасні)	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-	-	+
13	Пакети з сумішшю для просушки взуття	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+
14	Засоби індивідуального обігріву	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+
15	Устілки з підігрівом	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+
16	Бахили утеплені	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Чоботи гумові (за сезоном)	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Мембранний дощовик (штани, куртка)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19	Капці казармені	+	+	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+

О. В. Альбоцій, С. М. Суконько, С. О. Павленко. Рекомендації щодо застосування методики ешелонування комплексу бойового екіпірування (за елементами речового та продовольчого забезпечення) військовослужбовця Національної гвардії України залежно від характеру службових (бойових) завдань

Кінець таблиці 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
20	Мішок спальний за сезоном	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+
21	Килим спальний польовий ізоляційний	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+
22	Сидіння польове ізоляційне	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-
23	Окуляри захисні балістичні (тактичні)	+	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-
24	Навушники спеціальні (активні)	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Ніж індивідуальний табірний	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26	Ліхтарик польовий індивідуальний	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27	Сітка протимоскітна	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-	-	-
28	Полог протимоскітний (на відділення)	+	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
29	Засіб від комарів	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
30	Тент універсальний польовий	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
31	Паракорд (30-50 м)	+	+	-	-			-	-	-	-	-	+
32	Скотч	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
33	Гідросистема для питної води (фляга)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34	Вологі серветки	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35	Сухий душ	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+
36	Туалетний папір	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
37	Засоби особистої гігієни	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+
38	Котелок армійський або приладдя для харчування + кружка	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39	Сухий пайок (компл. / 2 пр. / 1 пр.)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
40	Питна вода до 1,5 л (додаткова від гідросистеми або фляга)	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-
41	Пігулки або прилад (фільтр) для очищення води	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-	-	+
42	Сірники вологостійкі	+	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	+
43	Сухий спирт	+	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	+
44	Павербанк	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45	Запасні акумулятори (батареї) до електроприладів	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	-	+
46	Маркери перманентні 1-2 шт.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
47	Блокнот стійкий до намокання	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
48	Комплект спальної білизни	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	-

№ з/п	Найменування речового та продовольчого майна	Умови виконання завдання																
		Тривалість, x_2				Пора року, x_3				Прогнозовані погодні умови, x_7			Час доби, x_4		Місце (місцевість), x_6			
		до 8 год	від 8 до 24 год	до 5 діб	більше 5 діб	літо	осінь	зима	весна	дощ	мокрый сніг	мороз	день	ніч	місто	лісисто	пересічена	рівнина
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Рисунок 2 – Структура таблиці для визначення переліку необхідних предметів РПЗ залежно від умов виконання завдання (відповідно до методики)

Для урахування умов виконання завдань треба взяти до уваги решту чинників. Це дозволить сформувати необхідну комплектацію бойового екіпірування для виконання конкретного поставленого службово-бойового (бойового) завдання. Таку операцію доцільно виконувати шляхом заповнення таблиці, структура якої подана на рис. 2.

При заповненні таблиці предмети РПЗ (стовпець 2) переносяться з відповідного стовпця табл. 2 за наявності знака «+» у клітинках на перетині рядків з найменуваннями предметів та стовпця з номером відповідного службово-бойового завдання (табл. 1). Знак «+» вказує на потребу у даному предметі за чинником x_1 . Потреба у даних предметах з урахуванням умов виконання завдання визначається шляхом приписування їм значення «1» відповідно до заданої тривалості виконання завдання x_2 , пори року x_3 , погодних умов x_7 , часу доби x_4 та місця виконання завдання x_6 . Чинник x_5 (стать військовослужбовця) у таблицю не включено, оскільки різниця у предметах за даним чинником стосується лише суто гендерної ознаки бойового одягу і не впливає на його потребу.

За результатами дослідження, проведеного за програмою НДР «Ешелон», було підготовлено переліки предметів РПЗ КБЕ військовослужбовця НГУ щодо комплектування бойового екіпірування для всіх основних видів службово-бойових (бойових) завдань, покладених на військові частини НГУ. У табл. 3 та табл. 4 подано відповідні переліки для завдань щодо відсічі збройній агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій та спеціальної операції зі звільнення заручників.

Таблиця 3 – Визначення множини предметів РПЗ КБЕ військовослужбовця НГУ для виконання завдань під час відсічі збройній агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій

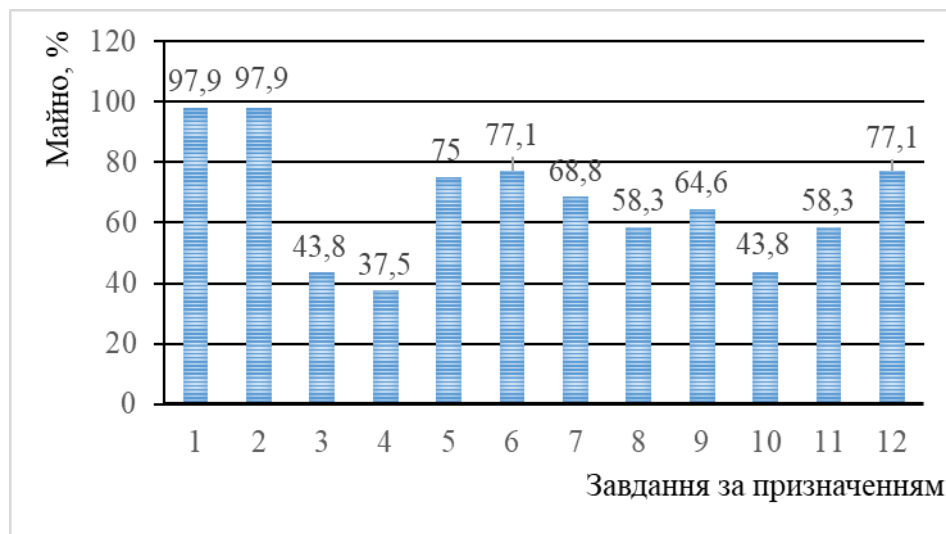
№ з/п	Найменування речового та продовольчого майна	Умови виконання завдання																
		Тривалість виконання завдання				Пора року				Прогнозовані погодні умови			Час доби		Місце (місцевість)			
		до 8 год	від 8 до 24 год	до 5 діб	більше 5 діб	літо	осінь	зима	весна	дощ	мокрій сніг	мороз	день	ніч	місто	лісисто	пересічена	рівнина
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Костюм польовий (додатковий комплект)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Штани вітровологозахисні зимові (штани утеплені польові)	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Рукавички та / або перчатки за сезоном (додаткова пара)	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Балаклава (маска спеціальна)	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Шарф-труба за сезоном	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Фуфайка (додаткова)	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Труси чоловічі або труси та топ жіночі (підмінні 2-3 шт. або компл.)	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Білизна натільна за сезоном (додаткова)	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Термобілизна (додаткова)	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Шкарпетки за сезоном (додатково 4-5 пар)	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Черевики за сезоном (додатково 1 пара)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Устілки (запасні)	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

харчування військовослужбовців, потрібних на час виконання завдань за призначенням, та у розподілі їх по ешелонах.

П'ятий процес – ешелонування предметів РПЗ КБЕ, необхідних для виконання службово-бойового завдання – детально описаний у статті [10]. Він спрямований на раціональний розподіл предметів із переліків, сформованих за сукупністю попередніх процесів (приклади табл. 3, 4), по чотирьох ешелонах. Даний процес є завершальним та дозволяє забезпечити необхідну комплектацію КБЕ військовослужбовця НГУ для різних завдань, умов перебування підрозділів, мати резерв для відновлення боєздатності та нарошування бойових можливостей.

Таблиця 4 – Визначення множини предметів РПЗ КБЕ військовослужбовця НГУ для виконання завдань під час спеціальної операції зі звільнення заручників

№ з/п	Найменування речового та продовольчого майна	Умови виконання завдання																
		Тривалість виконання завдання				Пора року				Прогнозовані погодні умови			Час доби		Місце (місцевість)			
		до 8 год	від 8 до 24	до 5 діб	більше 5 діб	літо	осінь	зима	весна	дощ	мокрый сніг	мороз	день	ніч	місто	лісиста	пересічена	рівнина
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Рукавички та / або перчатки за сезоном (додаткова пара)	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Балаклава (маска спеціальна)	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Шарф-труба за сезоном	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Устілки з підігрівом	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Мембранний дощовик (штани, куртка)	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
6	Килим спальний польовий ізоляційний	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Сидіння польове ізоляційне	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Ніж індивідуальний табірний	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ліхтарик польовий індивідуальний	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
10	Засіб від комарів	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
11	Гідросистема для питної води (фляга)	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Вологі серветки	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Туалетний папір	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Казанок армійський або приладдя для харчування + кружка	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Сухий пайок (компл. /2 пр./1пр.)	-/-/1	-/1/-	1/-/-	1/-/-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Павербанк	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Маркери перманентні 1-2 шт.	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Блокнот стійкий до намокання	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Види та номери завдань відповідають даним табл. 1

Рисунок 3 – Процентний вміст додаткових предметів РПЗ у переліках необхідного майна для різних видів завдань за призначенням

Висновки

Ефективність дій військовослужбовців під час виконання завдань за призначенням значною мірою залежить від їх бойового екіпірування. Для створення передумов своєчасної та повної комплектації бойового екіпірування, забезпечення життєдіяльності військовослужбовців у складних умовах обстановки, відновлення їх боєздатності у період перебування поза межами пунктів постійної дислокації предмети РПЗ, що входять до складу КБЕ, потребують розподілу по ешелонах. Розроблена методика дає можливість сформулювати переліки необхідних предметів РПЗ та виконати їх раціональний розподіл з урахуванням чинників, які визначають специфіку службово-бойових (бойових) завдань, та умов їх виконання.

Методика містить ряд послідовних процесів, спрямованих на упорядкування дій військовослужбовців (підрозділів) при підготовці до виконання завдань за призначенням щодо формування запасів РПЗ, необхідного на період виконання поставленого службово-бойового (бойового) завдання, та його ефективного використання у ході бойової роботи шляхом раціонального ешелонування. Використання методики дозволить, як очікується, усунути існуючу невизначеність у комплектуванні речового майна, необхідного на період виконання поставлених завдань, забезпечить відповідність комплектації КБЕ військовослужбовців НГУ характеру поставлених службово-бойових (бойових) завдань.

Переліки майна, отримані з використанням розробленої методики, показують, що склад необхідних предметів РПЗ суттєво змінюється залежно від характеру завдань та умов їх виконання. Використання однотипної комплектації предметів речового майна для різних завдань є нераціональним та потребує змін.

Подальші дослідження пов'язані з розробленням пропозицій щодо удосконалення норм забезпечення військовослужбовців бойовим одягом та спорядженням, а також запровадженням розробленої методики у практику діяльності військ.

Перелік джерел посилання

1. Про затвердження Концепції створення комплексу бойового екіпірування військовослужбовця Збройних Сил України : наказ Міністерства оборони України від 10.12.2014 р. № 876.

2 Альбоцій О. В., Суконько С. М., Павленко С. О. Задача розподілу предметів речового майна та продовольчого забезпечення в елементах комплексу бойового екіпірування військовослужбовця

Національної гвардії України. *Збірник наукових праць Національної академії Національної гвардії України*. Харків, 2023. Вип. 1 (41). С. 5–13.

3. Визначення перспективного складу системи захисту у складі комплексів бойового екіпірування військовослужбовців підрозділів Морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України / В. М. Оленев та ін. *Збірник наукових праць Військової академії (м. Одеса)*. 2022. № 2 (18). С. 127 – 134. DOI:<https://doi.org/10.37129/2313-7509.2022.18.127-134>.

4. Підсумки та перспективи підвищення харчової цінності пайків для військовослужбовців підрозділів, що ведуть автономні бойові дії / В. Д. Олехнович та ін. *Збірник наукових праць Військової академії (м. Одеса)*. 2023. № 1 (19). С. 172 – 178. DOI:<https://doi.org/10.37129/2313-7509.2023.19.172-178>.

5. Використання індивідуальних засобів обігріву під час виконання бойових завдань / Мельников С. Б., Чайкін І. В., Воротілова І. С., Шаповалов В. М. *Збірник наукових праць Військової академії (м. Одеса)*. 2024. № 1 (21). С. 189 – 195. DOI:<https://doi.org/10.37129/2313-7509.2024.21.189-195>.

6. Дегтяренко В. В. Системи розпізнавання «свій – чужий», інтегровані в бойове екіпірування. Огляд технологій. *Збірник наукових праць Військової академії (м. Одеса)*. 2022. № 2 (18). С. 148 – 154. DOI:<https://doi.org/10.37129/2313-7509.2022.18.148-15413>.

7. V. Pashchenko, O. Bilenko. A list of tactical and technical characteristics of combat equipment of security forces personnel, which are subject to regulation. *Честь і закон*. 2024. № 1 (88). С. 116 – 127.

8. Альбоцій О. В., Суколько С. М., Павленко С. О. Удосконалення речового та продовольчого забезпечення у складі комплексу бойового екіпірування військовослужбовця Національної гвардії України. *Збірник наукових праць Національної академії Національної гвардії України*. Харків, 2023. Вип. 2 (42). С. 5–14.

9. Методичні аспекти ешелонування предметів речового та продовольчого забезпечення у складі комплексу бойового екіпірування військовослужбовця Національної гвардії України / Альбоцій О. В., Суколько С. М., Павленко С. О., Луньов О. Ю. *Збірник наукових праць Національної академії Національної гвардії України*. Харків, 2024. Вип. 1 (43). С. 5–16.

10. Методика ешелонування предметів речового та продовольчого забезпечення у складі комплексу бойового екіпірування військовослужбовця Національної гвардії України / Альбоцій О. В., Суколько С. М., Павленко С. О., Гречаний В. О. *Збірник наукових праць Національної академії Національної гвардії України*. Харків, 2024. Вип. 2 (44). С. 5–14.

11. Про речове забезпечення Національної гвардії України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.07.2017 р. № 475.

12. Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, поліцейських, осіб рядового та начальницького складу підрозділів оперативного забезпечення зон проведення антитерористичної операції Державної фіскальної служби, осіб рядового, начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту : Постанова КМУ від 29.03.2002 р. № 426. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/426-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

Стаття надійшла до редакції 21.05.2025 р.

UDC 355.6

O. Alboschiy, S. Sukonko, S. Pavlenko

RECOMMENDATIONS FOR THE APPLICATION OF THE METHODOLOGY ECHELONING OF THE COMBAT EQUIPMENT COMPLEX (BY ELEMENTS OF MATERIAL AND FOOD SUPPLY) OF A SERVICEMAN OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE DEPENDING ON THE NATURE OF SERVICE (COMBAT) TASKS

The article is devoted to the practical aspects of applying the methodology for echeloning the combat equipment of a serviceman of the National Guard of Ukraine by elements of material and food supply. According to the methodology, the distribution of the set of elements of material and food supply into echelons is preceded by several processes that are carried out in preparation for the performance of a

service-combat (combat) task at the level of a military unit (subdivision). Their general purpose is to determine the necessary equipment for effective actions of military personnel and units in the course of their combat work. At the same time, the practical use of this methodology at the level of a military unit requires clarification of a number of provisions, as well as specification of the lists of material property that a serviceman must have when performing various types of service-combat (combat) tasks, and which, in fact, is subject to distribution by echelons.

The article presents the lists of items of clothing and food supply for different types of assigned tasks, which are determined on the basis of the current standards of provision of the NGU servicemen, as well as proposals submitted by servicemen with combat experience in the current Russian-Ukrainian war regarding the additional need for items of clothing and autonomous food. The factors and criteria underlying the developed echeloning methodology were used in the formation of the lists.

The article presents the results of a comparative analysis of the lists of material property required by a serviceman to perform various types of assigned tasks and the conditions of their performance. It is shown that the number of items required for different tasks varies significantly (up to 60 %), which indicates the feasibility of a differentiated approach to the life support system of the combat equipment complex of the National Guard of Ukraine.

К e y w o r d s : items of clothing and food supply, combat equipment complex, echeloning, echeloning methodology, assigned tasks.

Альбоцій Олександр Васильович – кандидат військових наук, доцент, старший науковий співробітник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ Національної академії Національної гвардії України.

<https://orcid.org/0000-0001-9329-3698>

Суконько Сергій Миколайович – доктор філософії, заступник начальника науково-дослідного центру – начальник науково-дослідної лабораторії науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ Національної академії Національної гвардії України.

<https://orcid.org/0000-0003-2224-4068>

Павленко Сергій Олександрович – кандидат військових наук, доцент, заступник начальника кафедри логістики підрозділів Національної академії Національної гвардії України.

<https://orcid.org/0000-0001-5944-81>